

Venäjän alueellinen markkinavertailu

Aluekeskusten ostovoima lähestyy Pietarin tasoa

■ Venäjä tarjoaa ulkomaisille yrityksille runsaasti markkinapotentiaalia myös muualla kuin Moskovassa ja Pietarissa, todetaan Pan-Eurooppa Instituutin vastailmestyneessä kartoituksessa. Kuitenkin Venäjän yksitoista muuta miljoonakaupunkia ovat jääneet melko vähäiselle huomiolle.

Monista ostovoimaisista suurkaupungeista huolimatta ulkomaiset yritykset aloittavat tavallisesti Venäjän toimintansa Moskovassa tai Pietarissa. Kaupungit ovatkin kiistattomia kaupan ja hallinnon keskuksia ja valtavia väestökeskittymiä. Moskovan kaupungin ja Moskovan alueen yhteinen väestömäärä nousee 17 miljoonaa. Pietarin kaupungin ja Leningradin alueen kokonaisasukasmäärä on puolestaan 6,2 miljoonaa.

Kova kilpailu leikkaa Moskovan ja Pietarin tarjoamia mahdollisuuksia

Pan-Eurooppa Instituutin tutkijat näkevät kuitenkin Moskovan ja Pietarin suuren asiakaspotentiaalin kääntöpuolena tiukan kilpailun. Isoja markkinakakkuja on jakamassa kotimaisten yritysten ohella kaiken aikaa paisuva ulkomaisten yritysten joukko.

Muissa voimakkaissa aluekeskuksissa kilpailu on ainakin ulkomaisten tuotteiden segmenteissä selvästi vähäisempää. Ulkomaiset tuotteet kulkeutuvat niihin tyypillisesti moskovalaisten tai pietarilaisten yritysten välittämänä. Toimimalla suoraan paikallisten loppuasiakkaiden kanssa ulkomaiset yritykset voisivat nopeuttaa jakeluteitä ja karsia väliportaan aiheuttamia kustannuksia.

Moskovan vauraus on täysin omaa

luokkaansa, mutta Pietarin tasolle eli hieman yli 2 000 dollarin bkt:hen per capita ylsivät viime vuonna myös Novosibirsk, Samara, Kazan ja Perm. Samat keskuksat pääsivät Pietarin tuntumaan myös asukkaiden keskiarvojen vertailussa.

Vähittäiskaupan per capita -vertailussa Samara 1 348 dollarin vuosimyynnillään jopa ohitti Pietarin, jossa myynti jäi 1 045 dollariin henkeä kohden. Yli 800 dollarin vuosimyyn-tiin päästiin Novosibirskissa, Jakaterinburgissa, Donin Rostovissa ja Permissä.

Muutamissa aluekeskuksissa vähittäiskaupan kasvutuhti ylitti jo Moskovan ja Pietarin kehityksen. Kun vähittäiskauppa kasvoi viime vuonna Moskovassa kolme prosenttia ja Pietarissa yhdeksän prosenttia, päästiin Jekaterinburgissa ja Omskissa yli 20 prosentin myynnin lisäykseen. Vähittäiskauppa kehittyi hyvin myös Novosibirskissa, jossa se kasvoi 19 prosenttia.

Moskovan kaupungin tarjoama markkinapotentiaali on kuitenkin omassa sarjassaan. Kaupungissa keskimääräinen kuukausiansio oli viime vuonna 522 dollaria ja vähittäiskaupan vuosimyyn-ti 3 488 dollaria asukasta kohden. Ansiotaso näkyy myös kes-tokulutustavaroiden omistuksessa. Kotitalouksilla oli vähintään yksi televisio ja videolaite. Joka kolmannessa taloudessa on lisäksi kotitietokone

”Where to do business in Russia” -selvityksen tekivät Pan-Eurooppa Instituutissa professori **Kari Liuhto** sekä tutkijat **Elina Pelto** ja **Kirsi Lipponen**.

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Venäjän alueellinen markkinavertailu
Aluekeskusten ostovoima lähestyy Pietarin tasoa 1

Moody's otti haltuunsa Interfax Rating Agencyn 2

Venäjän viennin ennakoitaan nousevan 150 miljardiin dollariin 2

Perustuotantoalojen hyvä kasvu jatkuu Venäjällä 3

Venäjän vahvasti infrapalveluiden hinnat vuodelle 2005 3

Öljynvienti kartuttaa Venäjän talouden vakautusrahastoa odotettua enemmän 4

Suomen ja Venäjän vihreä tullauslinja vakituiseen käyttöön 5

Kauppa kasvoi Virossa 15 prosenttia alkuvuonna 6

EU25-vertailu: Latvian bkt viidennekseen Luxemburgista 6

Puola parantaa investointi-olojaan lakiuudistuksilla 7

Vuoden alku ennakoi Latvialle hyvää talouskehitystä 8

Liettua yksityistänyt yli sata yritystä tänä vuonna 8

Teollisoikeuksille entistä parempi turva Venäjällä 9

Uudet EU-maat vetävät yhä investointeja 9

Suomalaisten ja venäläisten naisyritysten yhteistyöhanketta jatketaan 9

Moody's otti haltuunsa Interfax Rating Agencyn

■ Venäjällä tehtävien osakesijoitusten ja yrityskauppojen riskiarvioihin odotetaan nyt vankempaa pohjaa Moody's Investors Servicen ilmoitettua hankkineensa kesäkuun alussa enemmistöosuuden moskovalaisesta Interfax Rating Agencysta. Samalla yrityksen uudeksi nimeksi tuli Moody's Interfax Rating Agency.

Moody's oli jo lokakuussa 2001 tehnyt Interfaxin kanssa sopimuksen strategisesta yhteisteistyöstä ja viime marraskuussa yhteistyö johti siihen, että Moody's osti noin 20 prosenttia Interfax Rating Agencyn osakkeista. Se, että Moody's hankki jo näin pian enemmistöosuuden Interfaxin rating-yhtiöstä kuvastaa maailman johtavan luottoluokituslaitoksen vahvaa uskoa Venäjän tulevaan talouskehitykseen.

Viime lokakuussa Moody's nosti Venäjän luokitusta pitkäaikaisilla valuuttaluottomarkkinoilla tasolle Baa3, mikä merkitsi samalla investointisuositusta. Kaksi muuta johtavaa luottoluokituslaitosta eivät seuranneet mukana.

Yrityskaupan tiedotustilaisuudessa Moskovassa puhunut Moody's Corporationin hallituksen puheenjohtaja

John Rutherford oli tyytyväinen yhtiönsä oikeaan osuneeseen arvioon Venäjän poliittisesta ja taloudellisesta kehityksestä. Hän totesi presidentinvaalien sujuneen odotetulla tavalla ja varmistaneen poliittisen ja yhteiskunnallisen vakauden. Samalla hän myönsi yhtiönsä tehneen liian varovaisen arvion öljytulojen kehityksestä ja sen vaikutuksista valtiontalouden tasapainottamiseen sekä valtion kulta- ja valuuttavarantoihin. Rutherford ei sensijaan nyt epäroinyt todetessaan, ettei öljy-yhtiö Jukosin tilanne ja lopullinen kohtalo tule vaikuttamaan Venäjän valtiollisen tason luottoluokitukseen.

Interfax Rating Agency on arvostetuin luokitus- ja tutkimuslaitos Venäjällä sekä myös koko IVY-alueella. Se luokittaa finanssialan yhtiöitä, muita yrityksiä sekä alueellisia hallintoyksiköitä. Luokitus tapahtuu omalla, Venäjän olosuhteita vastaavalla menetelmällä.

Rating-yhtiönsä myynyt Interfax jatkaa yrityskaupan jälkeen itsenäisesti muuta toimintaansa, jonka runkona on laaja Venäjän, IVY:n, Baltian maat ja itäisen Keski-Euroopan kattava talousuutustuotanto sekä Venäjää koskevat toimialakohtaiset seurantaraportit.

Venäjän viennin ennakoitaan nousevan 150 miljardiin dollariin

■ Venäjän ulkomaankaupan odotetaan kehittyvän hyvin myös tänä vuonna. Talousministeriön raportin mukaan Venäjän viennin arvo oli tammi-huhtikuussa 50,9 miljardia dollaria eli 23,2 prosenttia suurempi kuin vastaavaan aikaan viime vuonna. Tuonnin arvo oli puolestaan 26,6 miljardia dollaria, joten sen vuosikasvuksi tuli 20,9 prosenttia. Tuonnin kasvuvauhti kuitenkin hidastui vuoden takaisesta, jolloin se nousi 25,9 prosenttiin.

Venäjän ulkomaankauppa oli alkuvuonna entistä kannattavampaa. Kauppataseen ylijäämä nousi tammi-huhtikuussa 24,3 miljardiin dollariin. Viime vuonna ylijäämä oli samaan aikaan 19,3 miljardia dollaria.

Vientituloja kasvattivat tammi-huhtikuussa suhteellisesti eniten muut raaka-aineet. Venäläisen öljyn maailmanmarkkinahinta ei ensimmäisellä kolmanneksella juurikaan noussut vuodenvaihteen tasosta, mutta kaasu kallistui lähes yhdeksällä prosentilla. Todella kova hinnannousu tapahtui sensijaan värillisten metallien kohdalla. Alumiini kallistui 21 prosenttia, messinki 69 prosenttia ja nikkeli 71 prosenttia.

Alkuvuoden vientikehityksen odotetaan edelleen jatkuvan. Uutistoimisto Rosbaltin mukaan varapääministeri **Aleksander Zhukov** arvioi kesäkuun alussa koko vuoden vientituloksen yltävän 150 miljardiin dollariin, vaikka öljyn hintataso jonkin verran laskisi.

Idänkaupan Vientipalvelut 2004

- ilmestyy 11 kertaa
- osoitteellinen sähköpostijakelu kohderyhmälle: sähköinen "lööppi" Compiler eNews -lukijalle
- kaikkien luettavissa Compiler-portaalissa
- useita optioita ilmoitteluun

IDÄNKAUPAN VIENTIPALVELUT

www.compiler.fi

11. vuosikerta

Toimitus/ Markkinointia

Oy Compiler Ab
Museokatu 7 B 17
00100 Helsinki
Puh. (09) 492 854
Fax (09) 454 0838
E-mail:

klaus.lehmuskallio@compiler.fi
www.compiler.fi

Toimitus/ Markkinointia

Klaus Lehmuskallio
Kaija Pasila-Lehmuskallio
Puh. (09) 492 854
Fax (09) 454 0838

Idänkaupan Vientipalvelut/ Muut informaatiotuotteet

- Compiler Trade Web Site
- Compiler eNews
- Idänkaupan Vientipalvelut -eSupplement (pdf)
- Suomalaisyritykset Venäjällä -tutkimus

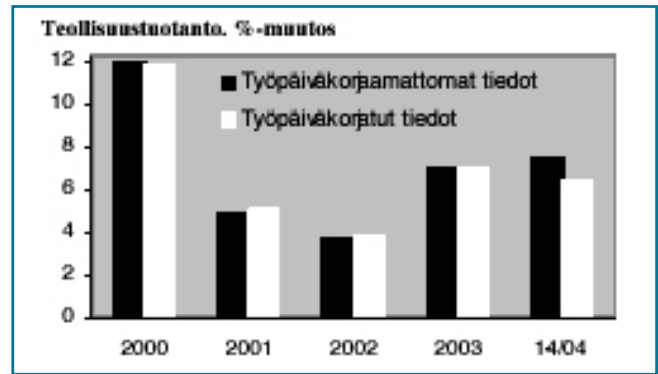
Perustuotantoalojen hyvä kasvu jatkuu Venäjällä

■ Tuotannon viiden perussektorin tuotanto oli huhtikuussa 7,7 prosenttia ja tammikuussa 7,9 prosenttia suurempi kuin vuoden 2003 vastaavina ajankohtina. Myös investointien kasvu jatkui yli 12 prosentin tahtiin. Erityisesti rakentaminen vilkastui entisestään, mikä nosti tammi-huhtikuun kasvun 14 prosenttiin.

Myös vähittäismyynnin kasvu nopeutui ja tammi-huhtikuun kasvu oli lähes 11 prosenttia. Teollisuustuotanto ja rahtikuljetukset lisääntyivät tammi-huhtikuussa noin 7,5 prosenttia. Maataloustuotanto supistui edelleen noin prosentin,

Teollisuustuotannon työpäiväkorjattu kasvu oli tammi-huhtikuussa noin 6,5 prosenttia. Polttoaineiden tuotanto lisääntyi alle 8 prosenttia raakaöljyn tuotannon kasvassa 9 prosenttia. Koneenrakennus ja metalliteollisuus kasvoi 14 prosenttia, sillä erityisesti rautatievainujen tuotanto lisääntyi edelleen hyvin nopeasti. Kemian ja petrokemian teollisuuden kasvu oli yli 10 prosenttia ja elintarviketeollisuuden kasvu 7 prosenttia. Rakennusmateriaalituotanto lisääntyi yli 9 prosenttia.

Lähde: Suomen Pankki. BOFIT-Viikkokatsaus.
Toimittaja Timo Harell bofit@bof.fi

Venäjän vahvisti infrapalveluiden hinnat vuodelle 2005

■ Hallituksen päätöksen mukaan kaasu kallistuu ensi vuonna 20 prosenttia, sähkö 9,5 prosenttia ja rautatie-avarakuljetukset 8,5 prosenttia. Vastaavat korotukset kuluvalle vuodelle olivat 20, 16 ja 12 prosenttia.

Talousministeriö on arvioinut ensi vuoden inflaatioksi noin 8,5 prosenttia, joten nyt päätetyistä hintojen korotuksista sähkön ja rautatiekuljetusten reaali hinnat eivät juuri nousisi. Talousministeri **German Grefin** mukaan säänneltyjen hintojen nostamisella on tavoiteltu alle 2,5 prosenttiyksikön vaikutusta kuluttajahintoihin, jolloin säänneltyjen hintojen nousun osuus ensi vuoden kokonaisinflaatiosta olisi enintään 29 prosenttia.

Doing Business in Russia

– Venäjän-kaupan valmennusohjelma

13.9.2004-9.2.2005

Varmista menestyksesi Venäjän-kaupassa perehtymällä sen tulevaisuuden haasteisiin!

Venäjä on Suomen viidenneksi tärkein vientimaa ja toiseksi suurin tuontimaa. Venäjän talous jatkaa nopeaa kasvuaan - haluatko olla mukana?

Uusi ohjelmamme tarjoaa erinomaiset lähtökohdat toimia Venäjän kasvavilla markkinoilla ja mahdollisuuden pätevoityä Venäjän-kaupan vastuullisiin tehtäviin.

- perehdyt Venäjän talouden ja kaupan nykytilaan ja rakenteisiin, markkinan kasvuodotuksiin, businesskulttuuriin, oikeusjärjestelmään ja juridiikkaan, maksu- ja toimitusehtoihin ja viennin asiakirjoihin
- teet matkan kohdemarkkina-alueelle, jossa on mahdollisuus tavata potentiaalisia asiakkaita ja yhteistyökumppaneita
- ohjelma sisältää 7 seminaaripäivää, 2 yritys kohtaista konsultointipäivää ja 3 päivän markkinamatkan Pietariin tai Moskovaan

Fintra
Inspiring achievement

Haluatko lisätietoa? Ota yhteyttä!

Kaupintie 2 (PL 50), 00441 Helsinki, kehitysjohtaja Heikki Tikkanen tai koulutussihteeri Sari Eronen, puh. (09) 228 281, faksi (09) 228 28 528, sähköposti: etunimi.sukunimi@fintra.fi
Internet: www.fintra.fi (vientä ja kansainvälistyminen-osio)

Merkitse itsellesi pala kasvavaa Baltiaa

**HELSINKI - TALLINNA - RIIKA - VILNA
TUKHOLMA - KÖÖPENHAMINA - LUXEMBURG - NEW YORK**

Tuoreissa EU:n jäsenmaissa Virossa, Latviassa ja Liettuassa on paljon mielenkiintoisia kasvuyrityksiä. Niihin sijoittaminen tarjoaa houkuttelevia tuotto-odotuksia sijoittajille, jotka ovat valmiita hyväksymään korkeamman riskin.

Myös sinulla on mahdollisuus merkitä itsellesi pala kasvavaa Baltiaa. Sijoita Evli Baltic Equity -osakerahastoon ja hyödy Baltian kehittyvistä osakemarkkinoista Evlin paikallisosamisella. Rahastosalkkua hoitaa tunnustetulla ammattitaidolla Evli Pankin tytäryhtiö AS Suprema Securities Tallinassa. Tapahtumien keskipisteessä.

Ota yhteyttä, niin kerromme osaamisestamme lisää.

- osaamisella arvoa -

Evli-Rahastoyhtiö Oy
Aleksanterinkatu 19 A, PL 1081, 00100 Helsinki
Asiakaspalvelu 0203 20555, ma-pe 9-19.30
asiakaspalvelu@evli.com. www.evli.com

Öljynvienti kartuttaa Venäjän talouden vakautusrahastoa odotettua enemmän

■ Tämän vuoden alussa avattu Venäjän valtion vakautusrahasto on karttunut odotettua nopeammin. Finanssiministeriön alustavan arvion mukaan rahastoon oli kertynyt toukokuun loppuun mennessä 92,7 miljardia ruplaa, joten perustamis pääoman kanssa rahastossa oli kesään mennessä jo 198,7 miljardia ruplaa.

Rahaston varat saattavat paisua tänä vuonna jopa kolminkertaisiksi alkuperäiseen 140 miljardin ruflan tavoitteeseen verrattuna. Finanssiministeriön antaman ennusteen mukaan rahaston koko kasvaisi nykyisellä tahdilla 380 miljardiin ruplaan vuoden 2004 loppuun mennessä.

Utistioimisto RBC News viittaa asiassa varapääministeri **Aleksander Zhukovin** kesäkuun alussa antamaan varovaisempaan arvioon, joka jää alle ministeriön ennusteen. Zhukovinkin mukaan vakautusrahaston varat nousevat vuoden lopussa vähintään 300 miljardiin ruplaan eli noin 10 miljardiin dollariin.

Tämä tulos edellyttää kuitenkin suosiollisten olosuhteiden jatkumista öljyn, kaasun ja muiden avainraaka-aineiden maailmanmarkkinoilla.

Valtion vakautusrahaston tarkoituksena on lieventää Venäjän makrotaloudellisia riskejä. Rahasto on kytketty öljyn hintakehitykseen.

Vientitulot rahastoidaan tavoitehinnan yltäviltä osin, jotta niillä voidaan toisaalta tukea kansantaloutta, mikäli öljyn hinta putoaa alle tavoitetasoon tai jokin muu syy sitä vaatii.

Suomen ja Venäjän vihreä tullauslinja vakituiseen käyttöön

■ Suomen, Ruotsin ja Venäjän tullilaitosten yhteisessä koekäytössä ollut Vihreä linja otettiin vakituiseen käyttöön kesäkuun 1. päivänä. Samassa yhteydessä järjestelmä siirtyi kokonaan Suomen Tullihallituksen hoidettavaksi.

Vihreä linja tähtää ulkomaankaupan liikenteen sujuvuuden edistämiseen ja tulliselvitysten nopeuttamiseen Suomen ja Venäjän välillä. Järjestelmää käytettäessä kuljetusta koskevat tiedot välitetään lähetysmaasta määrämaahan ennen kuin

tavara siirtyy rajan yli. Nämä ennakkotiedot tallentuvat Venäjän tullin tietokantaan, josta ne ovat raja- ja määrätullipaikkojen saatavilla.

Vihreän linjan koekäyttö aloitettiin marraskuussa 2003. Pilottirytyksinä olivat Suomesta Valio ja Hansaprint sekä Ruotsista Volvo ja Scania. Kokeilun aikana yli 400 kuljetusta ylitti rajan Vihreä linja -menettelyllä. Vakituiseen käytön aloittaminen avaa uusille yrityksille mahdollisuuden liittyä Vihreän linjan asiakkaisiksi. Ruotsin tulli onkin tiettävästi ehdottanut seuraavaksi Vihreän linjan käyttäjäksi Pilkington Floatglas -yhtiötä.

Ainakin toistaiseksi Suomen ja Ruotsin tullit päättävät siitä ketkä pääsevät Vihreän linjan asiakkaisiksi. Venäjän tulli vaatii yrityksiltä ehdotonta nuhteettomuutta, koska rahti- ja tullausasiakirjojen manipulointi on Venäjän tullille suuri ongelma.

Vihreän linjan hyödyntäminen kiinnostaa jo muitakin maita. Norja saattaa liittyä ensimmäisenä mukaan yhteistyöhön, mutta linja on selvästi myös Baltian maiden, Ukrainan ja Saksan intresseissä.

Venäläislähteiden mukaan Vihreän linjan menettely saatetaan ulottaa myös Venäjälle tuleviin merikuljetuksiin. Ideana on, että Pietarin satamattulli ottaisi käyttöönsä vastaavan järjestelmän.

New Europe 2020- Visions and Strategies for Wider Europe

27-28 August 2004

Turku, Finland

The Pan-European Institute organises a high-level multidisciplinary conference on the future economic, political and social development in Wider Europe on 27-28 August 2004.

FEATURING:

Paula Lehtomäki

Minister for Foreign Trade and Development, Finland

Kristiina Ojuland

Minister for Foreign Affairs, Estonia

Yegor Gaidar

Director, Institute of the Economy in Transition

Stefan Widomski

Senior Vice-President, Nokia

Esko Aho

President, Sitra

Pekka Sutela

Head, Institute of Transition Economics, Bank of Finland

Conference fee 250 euros.

Registration before 25th June 2004.

Ref. IdänkaupanVientipalvelut

www.tukkk.fi/neweurope

neweurope@tukkk.fi

TURUN KAUPPAKORKEAKOULU
Turku School of Economics and Business Administration

Compiler eNEWS

**Venäjän, Baltian ja Puolan
ajankohtaiset uutisaiheet**

**Sähköpostiisi
joka toinen
viikko.**

**ilmoita meille
email-osoitteesi**

sähköpostiimme

klaus.lehmuskallio@compiler.fi

Kauppa kasvoi Virossa 15 prosenttia alkuvuonna

■ Koko kaupanalan nettomyynti nousi Virossa tammi-maaliskuussa 32,9 miljardiin kruunuun mikä oli 15 prosenttia enemmän kuin vastaavalla vuosineljänneksellä viime vuonna.

Viron tilastokeskuksen mukaan kaikkien kaupanalan yritysten yhteenlaskettu bruttotulos oli 1,1 miljardia kruunua. Kaupan marginaali oli keskimäärin 20 prosenttia. Paras se oli vähittäiskaupassa, jossa päästiin 25 prosenttiin ja huonoin autokaupassa, jossa marginaali jäi 14 prosenttiin.

Kaupan varastojen arvo oli ensimmäisen vuosineljänneksen päättyessä yhteensä 15,7 miljardia kruunua. Varastojen keskimääräinen kiertonopeus oli 41 päivää.

Saman tilastaselvityksen mukaan

Virossa toimi maaliskuun lopussa 10 943 kaupanalan yritystä. Tästä määrästä oli vähittäiskauppoja 3 835, tukkukauppoja 5 804 sekä auto- ja tarvikeliikkeitä 1 304 kappaletta.

Koko ala työllisti tammi-maaliskuussa keskimäärin 81 662 henkilöä. Vähittäiskaupan palveluksessa oli 38 186 henkilöä ja tukkukaupassa toimi 32 867 työntekijää. Autokaupan osuus työvoimasta oli 10 609.

Kaupan pääsektoreista elintarvikemyynti kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä kiintein hinnoin 12 prosenttia, tehdasvalmisteisten kulutustavaroiden 17 prosenttia ja autojen 17 prosenttia. Sekalaisessa muiden tuotteiden ryhmässä päästiin 20 prosentin kasvuun.

EU25-vertailu:

Latvian bkt viidennekseen Luxemburgista

■ Baltian maat ja Puola jäivät häntäpäähän Eurostatin tuoreessa kansantuotevertailussa. Eurooppalainen tilasto-organisaatio vertasi vuoden 2003 ostovoimakorjattua per capita bruttokansantuotetta laajentuneen Euroopan unionin 25 jäsenmaan kesken.

Kun vertailuluvun perusarvona oli kaikkien 25 maan keskiarvo, ylitti paras maa Luxemburg sen 108 prosentilla. Vastaavasti pääsi huonoimmin sijoittunut Latvia vain 42 prosenttiin keskiarvosta. Puolan prosenttiluku oli 46, kuten myös Liettuan. Viron prosenttiluku oli hieman parempi eli 49.

Seuraavan jäsenyyskierroksen ehdokasmaista Romania pääsi 30 prosenttiin Turkin jäädessä viimeiseksi 27 prosentilla.

Luxemburgin ylivoimaisuudesta kertoo, että kansantuotevertailussa toiseksi sijoittunut Irlanti ylitti keskiarvon vain 31 prosentilla. Vertailussa kymmenenneksi sijoittunut Suomi ylitti keskiarvon 11 prosentilla. Alle 25 maan keskiarvon jäi kolme vanhaa EU-maata. Espanjan prosenttiluku oli 95, Kreikan 79 ja Portugalin 75.

Itäisen Keski-Euroopan maista Sloveenia oli selvästi vahvin 77 prosentilla, jolla se myös ohitti Portugalin. Tshekin tasavalta pääsi 69 prosenttiin. Unkarin ja Slovakian vertailutasot olivat puolestaan 61 ja 51 prosenttia.

Patentit ja tavaramerkit Venäjällä

Papula-Nevinpat asiantuntijayritys toimii Suomessa, Euroopassa ja Venäjällä sekä muissa IVY-maissa. Venäjällä palveluksessamme on yli 20 venäläistä patentti- ja tavaramerkkiasiamiestä. Palvelemme kustannustehokkaasti patentti- tai tavaramerkkihakemuksen jättämiseksi Venäjällä.

Olemme toimineet Venäjällä jo Neuvostoliiton ajoista alkaen. Siksi meidät tiedetään maailmalla erinomaisena Venäjän teollisoikeusjärjestelmän tuntijana. Pääkonttorimme sijaitsee Helsingissä, joten olemme suomalaisia hakijoita erityisen lähellä.

Haemme teille teollisoikeuksia ja autamme myös niiden puolustamisessa valvomalla ja neuvomalla riitatilanteissa.

Teollisoikeuksien hakeminen

- patentit
- tavaramerkit
- mallit
- hyödyllisyysmallit
- integroidun piirimallin suoja
- lisäsuojatodistukset
- patentin suoja-ajan pidennykset (esim. Venäjä)

Yhteydenotot:

Fredrikinkatu 61 A,
PL 98, 00101 Helsinki
Puh: 09 348 0060
fax: 09 348 00630

Papula Nevinpat
www.papula.fi

Puola parantaa investointi-olojaan lakiuudistuksilla

■ Ulkomaisten investoijien kiinnostus Puolaa kohtaan on selvästi elpymässä. Hyvään vauhtiin päässeen talouskasvun ohella myös käynnissä olevat lainsäädännölliset uudistukset lisäävät investointialttiutta.

Ratkaisevan tärkeä lakiuudistus koskee Puolan valtion ja sen viranomaisten velvoitteita ulkomaisten investoijien kanssa tehdyissä sopimuksissa. Julkisen vallan kanssa sovitut ehdot kirjataan tarkoin sopimukseen ja ne ovat sitovia.

Tällaisen lain puuttumista pidetään yhtenä syynä siihen, ettei autonvalmistaja Hyundai valinnut Puolaa uuden autotehtaansa sijaintipaikaksi.

Hallitus on jo toimittanut lakiesityksen Puolan parlamentin Sejmin käsiteltäväksi. Tätä ennen parlamentti ehti omalta osaltaan hyväksyä toisen talouslain, joka laajentaa taloudellisen toimeliaisuuden vapauksia.

Tämä yritystoimintaa liberalisoiva

ja byrokratiaa karsiva laki parantaa sekin Puolan investointi-ilmapiiiriä. Laki ensinnäkin raivaa toimilupaviidakkoo, joka on edellyttänyt raskaita asiointirutiineja valtion ja kuntien viranomaisen kanssa. Toinen suuri helpotus on se, että tarkastajien ramppaaminen yrityksissä vähenee radikaalisti. Uudella lailla halutaan lisäksi nopeuttaa ja helpottaa uusien yritysten perustamisprosessia.

Kumpikin lakiuudistus on jo työn alla, mutta niiden lopullista voimaantulon ajankohtaa ei osata vielä tarkemmin arvioida.

Puolan ulkomaisten investointien virasto PAIILZ on jo neuvotellut pitkälle kuusi investointihanketta, joiden arvo vaihtelee kahdesta miljoonasta eurosta kuuteensataan miljoonaan euroon. Hankkeet voisivat toteutua vielä tänä vuonna, mutta investoijat odottavat ensin valtion velvoitteita koskevan lain voimaan astumista

Hoidamme tuotannon ulkoistamisia itäisessä Euroopassa

Buslink Oy toimii teollisena alihankinta-asiamiehenä ja organisaationanne: maa-hantuojana, agenttina tai tuonnin ja viennin välijäsenenä muulla sovittavalla tavalla.

Buslink palvelee:

- Uusia metalli- ja valutuotannon alihankintamahdollisuuksia: Venäjä, Baltian maat, Valko-Venäjä ja Ukraina
- Kokeneen asiantuntija-organisaatiomme paikallisesti toteuttamana
- Tasoitamme tuotantokulttuurin eroja valmistajien ja asiakkaiden välillä
- Valvommekustannustehokkuutta
- Organisoimme valmistuksen pienistä sarjoista jatkuviin JOT-toimituksiin
- Tehokkaat tuotannon, laadun ja toimitusten seurantaprosessit
- Mahdollisuudet osallistua uusiin hankkeisiin jo tuotteiden suunnitteluvaiheessa

Neuvotteluyhteydet:
Toimitusjohtaja Hannu Kemiläinen
email: buslink@co.inet.fi

Puh. 09-4548878 tai
0400-405018

Telefax 09-454 8878

www.buslink.fi

Rastor Seminaareja syksyllä 2004

VIENTIASIAKIRJAT VENÄJÄN-KAUPASSA

19.8.2004 Radisson SAS Royal Hotel, Helsinki

- Toimitussopimukset
- Vientikuljetukset
- Kuljetukset ja huolinta
- Sertifikaatit
- Maksutavat ja rahoitus

VENÄJÄ 2004 -SEMINAARI

28.10.2004 Radisson SAS Royal Hotel, Helsinki

- Venäjän tulevaisuudennäkymät
- Yhtiön tuloverotus Venäjällä
- Suomen ja Venäjän uusi verosopimus
- Venäjän yritystoimintaa sääntelevä lainsäädäntö
- Yritysmuodot Venäjällä

MYYNTISOPIMUKSET VENÄJÄN-KAUPASSA

16.11.2004 Radisson SAS Royal Hotel, Helsinki

Seminaari on tärkeä yrityksille, jotka myyvät suoraan Venäjälle, haluavat kehittää sopimuskäytäntöään, laatia omat mallisopimuksensa ja perehtyä sopimuksiin liittyvään verotukseen.

Tervetuloa!

Esitteet, ilmoittautumiset ja lisätiedot

Arja Saarharju, arja.saarharju@rastor.fi
p. (09) 4136 0222, f. (09) 4136 0200
Oy Rastor Ab, Vattuniemenkatu 5
00210 Helsinki, www.rastor.fi

Alkuvuosi ennakoi Latvialle hyvää talouskehitystä

■ Latviassa päästiin ensimmäisellä vuosineljänneksellä 8,8 prosentin talouskasvuun. Kasvuvauhti oli tasan sama kuin vastaavana ajanjaksona viime vuonna. Vuonna 2003 kasvu kuitenkin hidastui alkuvuoden jälkeen ja koko vuoden bruttokansantuotteen kasvuksi tuli 7,5 prosenttia.

Latvian tilastokeskuksen mukaan kaupan sektorilla kasvu oli tammi-maaliskuussa 11,3 prosenttia, tehdasteollisuudessa 10,6 prosenttia, rakennustoiminnassa 13 prosenttia sekä kuljetuksissa ja liikenteessä 8,3 prosenttia. Selvää kasvua kirjattiin myös yrityspalveluissa, joiden liikevaihto lisääntyi 9,7 prosenttia.

Kaupan tuotealoista myyntiään kasvattivat eniten tekstiilit, asusteet ja jalkineet (30 %), rakennustarvikkeet (30 %), sähkölaitteet (25 %), elintarvikkeet (11 %) sekä polttoaineet (9 %).

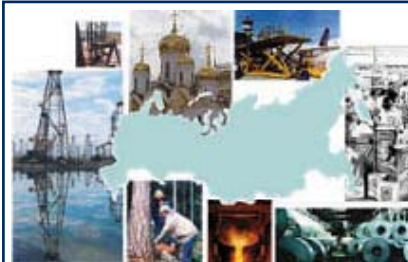
Tehdasteollisuudessa noteerattiin suurimmat tuotannon lisäykset kemian tuotteissa (22 %), metallituotteissa (21 %), puutavarassa ja puusepäntuot-

teissa (16 %) sekä lihatuotteiden valmistuksessa (15 %).

Rakennusteollisuudessa kasvu painottui asuntotuotantoon, joka kasvoi tammi-maaliskuussa peräti 85 prosenttia. Infrastruktuurihankkeissa eniten kasvua tapahtui siltojen ja tunnelien rakentamisessa.

Yrityspalveluissa kovimpaan kasvuun pääsi mainosala, jonka liikevaihto kaksinkertaistui alkuvuonna. Erittäin hyvin meni myös laki-, taloushallinto- ja konsulttipalveluilla, jotka paransivat liikevaihtoaan 51 prosenttia. Dynaamisessa kasvuvaiheessa olivat myös leasing-palvelut (38 %) ja kiinteistöalan palvelut (20 %). Tietotekniikan palveluiden kysyntä sensijaan supistui alkukuukausina 13 prosenttia.

Latvian taloudelle perinteisesti tärkeät transitokuljetusten tulot ja metsätulot kehittyivät nekin toivotulla tavalla. Satamien yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi kahdeksan prosenttia ja metsäsektorin raakapuun myynti 7,2 prosenttia.

Tutkimussarjamme 16. raportti.
Venäjän-kaupan barometri

Suomalaisyritykset Venäjällä 1.2004

• toimintaolot • odotukset • aiheet

VUODEN 2004 KEVÄTRAPORTTI

Juuri oikeaan aikaan. Suurten poliittisten ratkaisujen jälkeen.

- Ajankohtaiset erikoisteemat
- Kiinteät barometrikysymykset

Tutkimuksen tiedot on kerätty maaliskuuhuhtikuussa 2004. Vastaajina on johdon ja keski johdon edustajat Venäjän-kauppaa käyvissä yrityksistä. Raportissa on tulosten yhteenveto-osa, esitysgrafiikat ja liitteet. 55 sivua. Tutkimus on lähtökohdiltaan ja toteutukseltaan riippumaton, eikä sillä ole ulkopuolista toimeksiantajaa tai rahoittajaa

Sisältönä mm.

- Venäjän talous ja markkinat
- Venäjän talousuudistusten jatkuminen
- Kilpailutilanne
- Liiketoimintaympäristö
- Riskit yritystasolla
- Investointi- ja tuotantoaiheet
- Viennin kehitysarviot

Tiedustelut ja tilaukset:

Oy Compiler Ab (Ltd)
Puh. +358 9 492 854
Fax +358 9 4540 038

klaus.lehmuskallio@compiler.fi

Liettua yksityistänyt yli sata yritystä tänä vuonna

■ Liettua sai valtion ja muun julkisen omaisuuden yksityistämistä tammi-toukokuussa 83,7 miljoonan euron tulot. Yksityistämisvirasto SPF teki ensimmäisten viiden kuukauden aikana 119 valtion yrityksiä koskevaa yksityistämissopimusta sekä myi lisäksi joukon kunnallisia yrityksiä ja laitoksia.

Parhaiten kevätkaudella tuotti 34 prosentin osuuden myynti kaasuyhtiö Lietuvos Dujosista venäläiselle Gazpromille. Tästä kaupasta Liettuan valtio sai 29,0 miljoonan euron suuruiset myyntitulot. Toiseksi eniten valtio sai rahaa panimoyhtiö Alitasta. Luopuminen 83,8 prosentin enem-

mistöosuudesta tuotti 16,8 miljoonaa euroa.

Kolmas suurempi yksityistämis-kauppa, jossa valtion myi 44,31 prosentin osuutensa Vilnan pörssistä (NSEL) ja 32,0 prosenttia Liettuan arvopaperikeskuksesta, tuotti jo selvästi vähemmän eli vain 3,1 miljoonaa euroa.

Koko viime vuonna yksityistämiset tuottivat Liettualle noin 264 miljoonaa euroa, joten tammi-toukokuun tulos ennakoi toistaiseksi huonompaa tulokertymää tälle vuodelle. Viime vuosi oli toisaalta erinomaisen hyvä, sillä myyntitulot lisääntyivät 163 prosentilla.

Teollisoikeuksille entistä parempi turva Venäjällä

■ Venäjän patenti- ja tavaramerkkilaki uudistettiin vuoden 2003 alkupuolella. Nyt valmistellaan tuomioistuinjärjestelmää, jolla yhtenäistetään teollisoikeuksiin liittyvien riita-asioiden käsittelyä.

”Venäjän valtio on selvästi liikelämän ja investoijien asialla luodessaan vakaampaa järjestelmää immateriaalioikeuksien, teollisoikeuksien ja tekijänoikeuksien suojaamiseen ja puolustamiseen”, sanoo Papula-Nevinpatin toimitusjohtaja **Markku Simmelvuo**.

Simmelvuon mukaan Venäjän patenttilainsäädäntö on kehittynyt nopeasti yhä länsimaisempaan suuntaan. Hän osaa arvioida kehitystä, sillä Papula-Nevinpat on toiminut Venäjällä jo Neuvostoliiton ajoista alkaen.

Papula-Nevinpat on ollut kehittämässä Neuvostoliiton ja myöhemmin Venäjän teollisoikeusjärjestelmää yhdessä paikallisten viranomaisten kanssa. Papula-Nevinpatilla on kokemusta myös koko Euraasian alueelta, sillä toimistoketju laajentunut kattamaan myös kaikki muut IVY-valtiot.

Papula-Nevinpatilla on suomalaisia asiakkaita, joiden tuotteet ovat vaatineet teollisoikeuksien suojaamis-

ta Venäjällä sen lainsäädännön tarjoamissa rajoissa. Suurin osa yhtiön asiakkaista on kuitenkin amerikkalaisia, japanilaisia ja eurooppalaisia suuryhtiöitä. Erityisen aktiivisia patenttiansa ja tavaramerkkiensä suojaamisessa ovat olleet lääke-teollisuuden ja kemianteollisuuden yhtiöt.

Teollisoikeuksien hakemiselle on Venäjällä syntymässä myös paikallista tarvetta. IT-ala ja eräät korkean teknologian alat ovat kehittyneet Venäjällä jo niin pitkälle, että ne tähtäävät seuraavaksi kansainvälisille markkinoille. Näin ollen ne tarvitsevat patenttisuojaa paitsi Venäjällä myös ulkomailla.

Papula-Nevinpatin perusti Papula Oy -nimisenä DI **Antti Papula** vuonna 1975.

Yritys on vajaassa kolmessakymmenessä vuodessa kasvanut yhden miehen patenti- ja tavaramerkkitoimistosta noin 80 hengen asiantuntijaorganisaatioksi Suomessa ja entisen Neuvostoliiton alueella.

Tasavallan presidentti myönsi toukokuun lopulla Antti Papulalle patenttineuvoksen arvonimen. Papula toimii edelleen Papula-Nevinpatin hallituksen puheenjohtajana.

Uudet EU-maat vetävät yhä investointeja

■ Matalamman kustannustason hyödyntäminen lähialueella tarjoaa monille yrityksille vaihtoehdon niin sanotulle Kiina-ilmioille, todetaan TT:n tuoreessa selvityksessä. Kustannusetujen hakeminen lähialueilta tukee toimintaa Suomessa paremmin kuin esimerkiksi tuotanto Kaukoidässä.

Suomalaisten teollisuusyritysten toiminta onkin toistaiseksi keskittynyt erityisesti Viroon, Puolaan ja Unkariin. Viroon on investoinut varsinkin tekstiili- ja vaatetusteollisuus. Myös elintarviketeollisuus on panostanut voimakkaasti Viroon, mutta sen ohella myös Latviaan, Liettuaan ja jonkin

verran Puolaan. Elektroniikkateollisuuden investoinnit ovat puolestaan suuntautuneet voimakkaasti Unkariin. Metsäteollisuuden investoinnit jakautuvat tasaisesti Tšekin, Puolan ja Unkarin kesken. Kemianteollisuus on taas investoinut eniten Latviaan, Liettuaan ja Puolaan.

Teollisuusyritysten kumulatiiviset investoinnit nousivat uusissa EU-maissa 1998-2002 kokonaisarvoltaan 1,4 miljardiin euroon, eli 3,6 prosenttiin kaikista ulkomaaninvestoinneista. Nyt investointien kasvuksi ennakoidaan 4,5 prosentin vuositahtia. Kasvu painottuu Baltian maihin ja erityisesti Viroon. .

Suomalaisten ja venäläisten naisyrittäjien yhteistyöhanketta jatketaan

■ Kaksivuotiseen, toukokuussa päättyneeseen suomalaisten ja venäläisten naisyrittäjien yhteistyöhankkeeseen osallistui 28 yrittäjää kummastakin maasta. Yrittäjät toimivat muun muassa matkailualalla, suunnittelu- ja tekstiili-, nahka- ja turkistuotteiden valmistajina. Suomalaisosantottajat olivat Kaakkois-Suomesta sekä pääkaupunkiseudulta ja venäläiset Pietarista ja sen lähikaupungeista.

Kontaktiohjelman osallistujat olivat kiinnostuneita tuotannollisesta yhteistyöstä sekä viennistä ja tuonnista. Hankkeen tuloksena solmittiin sopimuksia ja aloitettiin käytännön liiketoimintoja. Esimerkiksi muutama tekstiilialan yritys käynnisti yhteistyön malliston suunnittelussa ja vaatteiden valmistuksessa.

Seuraava naisyrittäjähanke, ”Naisyrittäjien yhteistyötä yli rajojen” alkaa kesäkuussa. Ohjelmalla tuetaan osallistujia yritys-kohtaisesti yhteishankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa sekä alkaneen liiketoiminnan kehittämässä.

Suomalais-venäläisen naisyrittäjäohjelman toteutuksesta huolehtii Helsingin kauppakorkeakoulun Pienyrityskeskus läheisessä yhteistyössä Naisyrittäjyyskeskuksen ja Pietarin Sosioekonomisen Instituutin kanssa.